

orgulja svojom snagom, punoćom i sjajem ispunjava prekrasni prostor crkvene lađe.

Instrumentalni ustroj orgulja smješten je na koru crkve u dva razdvojena kućišta. U međuprostoru u sredini nalazi se sviraonik s orguljašem. Iza orguljaša smješteno je treće kućište s pedalnim basovskim registrima. Sva tri kućišta čine razigranu orguljsku arhitekturu, koja dostojno obogaćuje cjelokupni sakralni prostor monumentalne crkve sv. Marije Magdalene u Selima.

Orgulje su mehaničkog sustava sa zračnicama na kliznice i sastoje se od 11 vokalnih registara na manualu i pedalu s ukupno 486 limenih i drvenih svirala. Kao specifičnu okolnost, i s umjetničko-interpretativnog i s glazbeno-povijesnog stajališta, treba istaknuti da je restaurator pri obnovi ovog povijesnog glazbala primijenio nejednako temperiranu ugodbu (za razliku od suvremene jednako temperirane, odnosno jednako treptajuće ugodbe), gdje svako od 12 postojećih tonaliteta ima svoju karakteristiku tj. glazbeni ugođaj, tako da interpretator može birati najprikladniji tonalitet za određenu skladbu, koja i sama nosi svoje obilježje. Kod ovih orgulja restaurator intonater primijenio je treću varijantu Kirnbergerove ugodbe iz druge polovice 18. stoljeća. Ta ugodba se bazira na sedam čistih kvinti, jednoj jednako-treptajućoj i četiri srednjotonske kvinte. Za zvukovni ugođaj, odnosno estetski doživljaj, važna je percepcija suzvuka, odnosno intervala. Za dur suzvuk odlučna je velika terca; tako u navedenoj ugodbi imamo čisto ugođenu (bez treptaja) veliku tercu na tonu C i blago-treptajuće terce na tonu F i G.

Dispozicija orgulja je slijedeća:

Manual C/E – c^{'''}, 45 tipaka

1. Principal 4'	5. Quint 2 2/3'
2. Copula maior 4'	6. Octav 2'
3. Flauto 8'	7. Quint 1 1/3'
4. Copula minor 4'	8. Mixtur 2+1 1' + 1'

Pedal C/E – a, 18 tipaka, 12 tonova C-H

9. Subbass 16'
10. Octavbass 8'
11. Gedecktbass 8'

Nakon izlaganja restauratora orgulja svečani kolaudacijski koncert je održala Hvalimira **Bledšnajder**, orguljašica iz Zagreba. Na programu su bile skladbe:

G. Frescobaldi:	<i>Toccata II (secondo libro)</i>
D. Zipoli:	<i>Preludio – Elevazione – Offertorio – Pastorale – Al postcommunio</i>
G. Gherardeschi:	<i>I suonata da organo</i>
J. Bajamonti:	<i>Dvije jednostavačne sonate</i>
C. Seixas:	<i>Toccata</i>
B. Majer:	<i>Moderato pastorale</i>
G. Valerij:	<i>Sonata per organo</i>
F. Pintarić:	<i>Dudaš – Rondo – Dudaš</i>
A. Klobučar:	<i>Dvije minijature</i>
H. Rinck:	<i>Solenne – Sortie</i>

U punoj crkvi i ugodnoj atmosferi Hvalimira Bledšnajder je svojom interpretacijom ukazivala na ljepotu zvuka pojedinih registara i mogućnosti nijansiranja boja i na ovim malim, ali vrijednim orguljama, što su prisutni uzvanici i župljani predvođeni župnikom vlč. Ivanom **Frkonjom** prepoznali i nagradili burnim pljeskom: umjetnicu na orguljama, *Umjetničku radionicu Heferer* i sve one koji su zaslužni da je ovaj vrijedan projekt ostvaren.

Orgulje su opet u svome starom sjaju, kako u zvukovnom tako i u vizualnom pogledu. Stoga možemo zaključiti da je u cjelosti postignuta svrha rekonstrukcije i restauracije ovoga jedinstvenog glazbala iz hrvatske kulturne baštine na području orguljarske umjetnosti.

Na kraju, iskrene čestitke svim župljanima koji nisu krili zadovoljstvo, radost i ponos na orgulje u koje su ugradili i svoja odricanja, znači sebe, te se tako trajno uprisutnili u liturgijskim slavljinama i životu crkve.

Hvalimira Bledšnajder

SVEČANA KOLAUDACIJA ORGULJA

Nepunih deset godina trebalo je čekati da pneumatske orgulje u bogoslovskoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu ponovno zaszviraju punim kapacitetom. Dok je crkva bila u upotrebi na orguljama se povremeno sviralo, a od proljeća 1992. godine, kada je započeo krvavi rat u Sarajevu i crkva je bila zatvorena, utihnule su i one. I puno prije nego li se dogodio rat u glavnome gradu Bosne i Hercegovine bilo je potrebno na orgulja-ma izvršiti temeljitu obnovu. Zadnja restauracija obavljena je otprilike prije 26 godina. Od tada pa do 2001. godine nisu na njima obavljani ozbiljniji popravci. Tek u jesen ove godine ponovno su temeljito obnovljene. Posao restauracije orgulja povjeren je Miji **Prskalu** iz Zagreba. Stručno i s ljubavlju radio je na njima više od tri mjeseca sve do svečane kolaudacije 21. studenoga 2001. godine, uoči blagdana sv. Cecilije, na kojoj je i osobno prisustvovao.

Svečanost je započela svečanim misnim slavljem kojeg je u odsutnosti vrhbosanskog nadbiskupa i kardinala Vinka Puljića predvodio generalni vikar i kanonik Vrhbosanskog kaptola mons. dr. Mato **Zovkić** i pod njim izrekao prigodnu propovijed. U koncelebraciji je sudjelovalo tridesetak svećenika. Unatoč hladnoći okupio se i priličan broj vjernika, gotovo puna crkva.

Za vrijeme svete mise, kao što to i priliči, pjevali su domaći zborovi: *Veliki bogoslovski zbor* i Bogoslovski zbor *Madrigalisti* pod ravnanjem don Nike **Luburića**, te *Katedralni mješoviti zbor Josip Stadler* pod ravnanjem vlč. Marka **Stanušića**. Bogoslovske zborove na orguljama je pratio Mario **Oršolić**, bogoslov pete godine, a katedralni zbor Dario **Vučić**, student *Muzičke akademije* u Sarajevu. Na kraju svete mise sva tri zbora zajedno otpjevala su himan u čast sv. Cecilije, zaštitnice crkvenih glazbenika.

Nakon svete mise uslijedila je kratka stanka, a potom su spomenuli zborovi otpočeli jednosatni koncert. Pozdravivši sve prisutne, uz nekoliko kratkih tumačenja i napomena, koncert je otvorio mons. dr. Anto Čosić, rektor *Vrhbosanske katoličke bogoslovije*.

Prvi su nastupili bogoslovski zborovi s pet odabranih skladbi: *O ljubavi božanska* (D. S. Bortnjanski, u izvedbi *Velikog bogoslovskeg zbora*), *Molitva pod zvijezdama* (L. van Beethoven, u izvedbi *Velikog bogoslovskeg zbora*), *Veličaj* (V. Novak, u izvedbi *Bogoslovskeg zbora Madrigalisti*), *Ecce, quomodo moritur iustus* (J. Gallus, u izvedbi *Bogoslovskeg zbora Madrigalisti*) i *Hvalite Gospodina, ps. 116* (A. Klobučar, u izvedbi *Velikog bogoslovskeg zbora*). Zborovima je ravnao don Niko Luburić, a prvu i petu točku na orguljama je pratio bogoslov Mario Oršolić.

Poslije nastupa bogoslovskih zborova uslijedili su solistički nastupi na obnovljenim orguljama sa šest orguljskih skladbi: *Lobe den Herren, den mächtigen König der Ehren* J. G. Walthera (u izvedbi Dubravka Turalije, bogoslova šeste godine), *Preludij C-dur* F. Dugana (u izvedbi Maria Oršolića), *Toccata e-mol* i *Fuga G-dur* J. Pachelbela (u izvedbi Darija Vučića), *Jesus bleibet meine Freude* – koral iz *Kantate br. 147* – i *Preludij i fuga a-mol* J. S. Bacha (u izvedbi Danijela Žontara, studenta *Muzičke akademije*).

U trećem dijelu koncerta nastupio je *Katedralni mješoviti zbor Josip Stadler* također s pet pripremljenih skladbi: *Tu es Petrus*, op. 19 (M. Haller), *Ave Maria* (Bach-Gounod), *Gloria D-dur*, RV 589 (A. Vivaldi), *Panis angelicus* (C. Franck) i *Kyrie* iz *Messe Solennelle*, op. 16 (L. Vierne). Zborom je dirigirao vlč. Marko Stanušić, a prve četiri skladbe na orguljama je pratio Dario Vučić, dok je petu skladbu na orguljama popratio Danijel Žontar.

Unatoč velikoj hladnoći bio je to zaista lijep glazbeni doživljaj i važan događaj za crkvu sv. Ćirila i Metoda, Vrhbosansku katoličku bogosloviju i za cijelu sarajevsku nadbiskupiju. Kao što reče mons. Petar Jukić nakon koncerta: "I pokojni nadbiskup Josip Stadler, koji je sagradio ovu crkvu, večeras se veselio u nebu".

Orgulje sjemenišne crkve sv. Ćirila i Metoda kvalitetno su djelo tvrtke *Gebrüder Rieger* iz Jägerndorfa – Krnova (danas Češka). Postavljene su 1904. godine kao 1084. opus. Pneumatskog su sustava s dva manuala, pedalom i 15 zvučnih (realnih) registara. Restauracija na njima izvedena je na zadovoljstvo stručnih ocjenitelja i svih prisutnih koji su pratili kolaudaciju. Ovako osposobljen instrument spreman čeka da bude što češće u upotrebi. Nadamo se da će mnoge generacije bogoslova i drugih glazbeno nadarenih mladića ubuduće vježbati i svirati na ovom plemenitom glazbenom i crkvenom instrumentu i tako izrastati u poznate orguljaše i glazbenike.

Niko Luburić

OBLJETNICE

VEČER ZBORSKE GLAZBE U POVODU 70. ROĐENDANA MO. KLOBUČARA

Zagreb, 21. 11. 2001. (IKA) – U povodu 70. godine života mo. Anđelka Klobučara u srijedu 21. studenoga priređena je večer zvorske glazbe u bazilici Presvetog Srca Isusova u Zagrebu. Susret je započeo euharistijskim slavljem koje je predvodio zagrebački pomoćni biskup Josip Mrzljak.

Govoreći o Riječi Božjoj, biskup Mrzljak u propovijedi je rekao kako ona može doći do čovjeka i kroz pjesmu. Pjesma u crkvi potiče na razmišljanje, na pobožnost. Kroz povijest pjesma je bila izuzetno važna kada se željelo slaviti Boga. Nakon mise uslijedio je koncert crkvenih zborova grada Zagreba.

Anđelko Klobučar, vodeći hrvatski orguljaš i jedan od najistaknutijih skladatelja u Hrvatskoj rođen je 1931. godine, a studij na *Muzičkoj akademiji* u Zagrebu završio je 1955. godine. Honorarni nastavnik na *Institutu za crkvenu glazbu Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* postao je 1966. godine. Od 1969. urednik je glazbenog priloga časopisa za crkvenu glazbu *Sv. Cecilija*. Docent postaje 1968., a od 1983. redoviti je profesor na *Muzičkoj akademiji* u Zagrebu. Redoviti član *Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti* postao je 1992. godine.

70. OBLJETNICA ĆIRILO-METODOVA KORA

Zagreb, 20. 12. 2001. (IKA) – *Ćirilo-Metodov kor* obilježio je, pod visokim pokroviteljstvom križevačkog biskupa Slavomira Miklovića, 70. obljetnicu osnutka u četvrtak 20. prosinca u *Grkokatoličkom sjemeništu* u Zagrebu.

Ćirilo-Metodov kor osnovan je 9. kolovoza 1931. kao *Građanski mješoviti zbor*. Ustanovitelj i prvi predsjednik *Zbora* bio je Vjekoslav Višošević, a prvi zborovođa bio je Dionizije Sabadoš. Iste godine *Zbor* je promijenio ime u *Ćirilo-Metodov kor*. Godine 1937. *Kor* je promijenio ime u *Crkveno glazbeno društvo Ćirilo-Metodov kor* u Zagrebu. *Kor* je djelovao kao mješoviti pjevački zbor i glazbena udruga za gajenje i promicanje crkvenoslavenske vokalne glazbene umjetnosti u duhu ćirilometodske ideje. Osim značajne liturgijske uloge u matičnoj crkvi Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, liturgijske i bogate koncertne djelatnosti u Zagrebu, mjestima i gradovima diljem Hrvatske i tadašnje Jugoslavije, *Kor* je organizirao uspješne turneje po Italiji, Francuskoj i Švicarskoj. Nakon rata preživjeli muški članovi *Kora* i novi pjevači nastavili su pjevati u muškom zboru crkve Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu. Krajem 1940-ih pjevači i